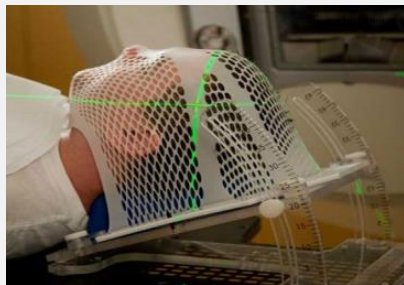

شیمی‌درمانی با رادیوتراپی چه تفاوتی دارد؟

وقتی کسی متوجه می‌شود خودش یا یکی از عزیزانش مبتلا به سرطان شده، طبیعی است که افکار زیادی به ذهن او هجوم بیاورند:

وقتی کسی متوجه می‌شود خودش یا یکی از عزیزانش مبتلا به سرطان شده، طبیعی است که افکار زیادی به ذهن او هجوم بیاورند: بیماری تا چه اندازه پیشرفت کرده است؟ روی سلامتی اش تا چه اندازه اثر خواهد گذاشت؟ و درمان چگونه خواهد بود؟

به گزارش پایگاه خبری تیک (Tik.ir)؛ برای کسی که دچار سرطان شده ممکن است شیمی‌درمانی یا رادیوتراپی تجویز شود و یا ممکن است پزشک تصمیم بگیرد از هر دو شیوه استفاده کند؛ بنابراین تفاوت شیمی‌درمانی و رادیوتراپی دقیقا چیست؟

شیمی‌درمانی چیست؟

شیمی‌درمانی، فرایندی درمانی است که در آن از دارو ها برای درمان سرطان استفاده می‌شود. شیمی‌درمانی یک درمان سیستمیک است که با دربرگرفتن تمام بدن، از شیوع بیماری جلوگیری می‌کند. دارو یا دارو های مورد استفاده در شیمی‌درمانی بسته به نوع و سطح بیماری و ضمنا سن و وضعیت سلامتی بیمار می‌تواند متنوع باشد. هدف از شیمی‌درمانی، توقف انتشار بیماری در سایر قسمت های بدن است.

شیمی‌درمانی توسط انکولوژیست انجام می‌شود که می‌تواند به صورت سرپایی در بیمارستان، مطب پزشک، کلینیک و یا حتی در خانه، به هر یک از روش های زیر صورت بگیرد:

تزریق به عضله، ورید یا سرخرگ
خوراکی
تزریق به بدن (مثلا شکم)
تزریق زیرجلدی

عوارض شیمی‌درمانی

عوارض جانبی شیمی‌درمانی بسته به نوع و مقدار دارو های به کار رفته و شیوه ی واکنش بدن نسبت به این داروها، متفاوت است. دارو های شیمی‌درمانی در تمام بدن پخش می‌شوند و به همین علت می‌توانند بر سلول های سالم نیز اثر گذاشته و عوارض جانبی گوناگونی به جا بگذارند.

درست است که هدف شیمی‌درمانی، نابود کردن سلول های سرطانی است که به سرعت در حال رشد هستند، اما این شیوه گاهی می‌تواند بر سایر قسمت های بدن که سلول های سالمی دارند، اثر بگذارد، مثلا بر:

سلول های خون ساز در مغز استخوان (به صورت کم خونی، افزایش احتمال عفونت، کوفتگی و کبودی)
فولیکول های مو (به صورت ریزش موی موقتی)
سلول های دهان، سیستم گوارش و تناسلی (به صورت تهوع، از دست دادن اشتها، یبوست و اسهال)

برخی از دارو های شیمی‌درمانی می‌توانند به سلول های قلب، کلیه ها، مثانه، ریه ها و سیستم عصبی آسیب بزنند. پزشک، شرایط بیمار را کاملا کنترل کرده و ممکن است دارو هایی برای محافظت از سلول های سالم بدن تجویز کند. دارو هایی وجود دارند که به تخفیف عوارض جانبی ناشی از شیمی‌درمانی کمک می‌کنند.

رادیوتراپی چیست؟

رادیوتراپی یا پرتودرمانی یکی از شیوه های درمان سرطان است که در آن از ذرات پُرانرژی یا دوز بالایی از پرتو ها برای نابود کردن سلول های سرطانی استفاده می شود، بدین ترتیب که به DNA سلول های سرطانی آسیب می زند. رادیوتراپی با استفاده از تجهیزات خاصی انجام می شود که مقدار بسیار زیادی از پرتو ها را به سمت سلول های سرطانی یا تومور ارسال می کنند. رادیوتراپی نیز می تواند بر سلول های سالم اثر بگذارد، ولی با این تفاوت که سلول های سالم می توانند خودشان را ترمیم کنند، اما سلول های سرطانی چنین توانایی ندارند.

پروسه ی رادیوتراپی بدون درد بوده و عوارض جانبی آن معمولا تنها به نواحی اطراف تومور محدود می شوند که ممکن است مورد تابش قرار بگیرند. پرتو ها تمام سلول ها را در مسیر خود نابود می کنند.

گاهی رادیوتراپی برای درمان سرطان به کار می رود یا اینکه ممکن است برای کمک به احساس بهتر باشد، مثلا برای به حداقل رساندن درد استخوانی. رادیوتراپی می تواند به عنوان یک شیوه ی درمانی به تنهایی انتخاب شود، اما اغلب همراه با شیمی درمانی به عنوان یک برنامه ی درمانی مفصل برای سرطان، به کار گرفته می شود. رادیوتراپی با شیمی درمانی متفاوت است و فقط تومور را هدف می گیرد، بنابراین فقط ناحیه ای که دچار سرطان است مورد تابش قرار می گیرد.

انواع رادیوتراپی

رادیوتراپی می تواند به دو روش انجام شود:

رادیوتراپی خارجی

رادیوتراپی خارجی توسط دستگاهی که هدف پرتودهی آن توده ی سرطانی می باشد انجام می شود و شباهت زیادی به دریافت اشعه ی X دارد. بیشتر افراد، پنج روز در هفته و به مدت یک تا ده هفته تحت درمان قرار می گیرند که بستگی به نوع سرطان و محل تومور، وضعیت عمومی سلامت و سایر فاکتور ها دارد. هر جلسه ی پرتودرمانی خارجی فقط چند دقیقه وقت می برد و معمولا آخر هفته ها انجام نمی شود.

در این درمان از بیمار خواسته می شود صاف روی میز مورد نظر و دقیقا زیر دستگاه رادیوتراپی دراز بکشد. سایر قسمت های بدن معمولا با محافظ های مخصوصی پوشانده می شوند تا پرتو ها وارد این نواحی نشوند.

درمان های رادیوتراپی خارجی شامل موارد زیر می شوند:

رادیوتراپی سه بعدی کانفورمال: بعد از اینکه نقشه ی تومور توسط تصویربرداری سه بعدی مشخص شد، پرتو ها برای درمان تومور سرطانی، تابانده می شوند.

رادیوتراپی با شدت متغیر (IMRT): این شیوه از رادیوتراپی به انکولوژیست این توانایی را می دهد که با دقت بیشتری، شکل تومور، موقعیت آن و بافت های سالم اطراف تومور را شناسایی و مشخص کرده و در نتیجه، مقدار مناسبی از پرتو ها را دقیق تر به تومور تابش بدهد و ضمنا بافت های سالم اطراف تومور را حفظ کند.

رادیوتراپی داخلی

رادیوتراپی داخلی که به آن براکی تراپی نیز می گویند، روشی درمانی است که با استفاده از قرار دادن یک ایمپلنت رادیواکتیو مستقیما درون تومور یا در نزدیکی آن انجام می شود. به واسطه ی این ایمپلنت، مقادیر بالایی اشعه، مستقیما به تومور تابش داده می شود. ایمپلنت های رادیوتراپی داخلی ممکن است شبیه یک سیم، گلوله، بالون و یا دانه باشند.

اگر ایمپلنت داخل بدن تان باقی بماند، دستورات عملی خاصی به شما داده می شود از قبیل عدم تماس با کودکان و زنان باردار. بعد از چند هفته یا چند ماه، ایمپلنت، تابش را متوقف می کند و شما می توانید به زندگی عادی خود برگردید. مدت زمانی که ایمپلنت در بدن باقی می ماند به نوع براکی تراپی بستگی دارد؛ بعضی از ایمپلنت ها دائمی هستند، اما برخی دیگر در عرض چند ساعت یا چند روز از بدن خارج می شوند.

براکی تراپی معمولا برای درمان سرطان های سینه، تخمدان، لگن، رحم، سر و گردن، ریه، پروستات و اطراف مقعد

استفاده می شود.

عوارض جانبی رادیوتراپی

عوارض جانبی مرتبط با رادیوتراپی بستگی به موقعیت تومور دارند، زیرا این عوارض به طور کلی به ناحیه ای از بدن که در معرض تابش قرار می گیرد محدود می شوند. رژیم غذایی سالم طی مدت رادیوتراپی اهمیت خاصی دارد، زیرا یک رژیم مغذی و سالم می تواند به ریکاوری از رادیوتراپی کمک کند. برخی از عوارض جانبی رادیوتراپی شامل موارد زیر می شود:

خشکی و کشیدگی پوست در ناحیه ی تابش

ایجاد زخم های پوستی

سفتی ناشی از آسیب عضله، تاندون ها و رباط ها

تورم سیستم لنفاوی به دلیل آسیب بافت

احتمال ایجاد سرطان ثانویه

خستگی و بی حالی

کدام شیوه ی درمانی سرطان برای من مناسب است؟

برنامه ی درمانی شما ممکن است شیمی درمانی، رادیوتراپی، جراحی و یا ترکیبی از همه ی این ها باشد (مخصوصا اگر سلول های سرطانی پخش شده و بیش از یک ارگان را درگیر کرده باشند). چیزی که اهمیت دارد این است که مراحل درمان تان را بدانید و بتوانید از پزشک، سوال هایی که در ذهن دارید بپرسید. از سویی دیگر، اگر داروی شیمی درمانی برای نوعی خاص از سرطان، موجود و در دسترس نباشد از رادیوتراپی استفاده می شود.

اگر می خواهید در مورد نوع درمان های موجود برای سرطان جستجو کنید، حتما از منبعی معتبر استفاده کنید. انکولوژیست شما و تیم پزشکی که از شما مراقبت می کنند، با کمک خود شما می توانند بهترین برنامه ی درمانی را برای تان مشخص کنند. /برترین ها